

Biskop Tor Singsaas, preken Nidarosdomen 1 juledag 2014:

Barnet

Ordsp 8,1-2, 22-31

Hebr. 1,1-6

Joh. 1,1-14

Velsignet juledag!

Barnet er det mest sårbare i mellom oss. Det ber om beskyttelse. Dype følelser og ansvarsbevissthet vekkes i oss når et barn blir lagt i våre hender for første gang, - eller - når et barn kommer løpende mot oss i glede og tillit, nettopp for å komme inn i våre hender, for der er det varme og omsorg.

Også barnet som fortsatt lever i oss voksne, er sårbart og ber om beskyttelse.

Tildelingen av Nobels fredspris til pakistanske Malala Yousafzai og indiske Kailash Satyarthi i år var så riktig. For begge har på enestående vis løftet fram barnas livsvilkår i sitt land, og i verden for øvrig. Barnets sårbarhet er vår alles sårbarhet.

Asylbarna har vist seg som noen av de mest sårbare her hos oss. Mange av dem har bodd her i årevis, - er blitt norske. Syv av dem, søstre, - snakker namdalsdialekt. De er klassekamerater og naboer. Plutselig og uventet blir de satt på flyet og ført ut av landet, og med det bragt inn i den ytterste usikkerhet i et for dem fremmed land.

Barn ber om beskyttelse.

Gud har gitt oss et tegn.

Barnet.

Han skjuler seg bak den minste, - alltid.

Han har sendt med oss hellighet som beskyttelse i livet, - slik at vi merker at vi skal møte hverandre med respekt og verdighet.

Guds kjærlighet kommer til oss oftest gjennom medmennesker, ved at vi utfordres til å ta vare på hverandre. For vi er alle uerstattelige som mennesker.

Gud har i mysteriets høytid gitt oss barnet som tegn.

Han kom selv som barn inn på jorden.

Han kommer løpende mot oss sammen med barnet, - og venter beskyttelse. Og vi løper mot ham, -som barnet, - og venter beskyttelse.

Underlig!

La oss reise oss og syng vår høytidsvers; « En frelser er oss født i dag»

Evangelisten Johannes er tegnets evangelist. Han er en mester i å lete opp tegn og spor etter Gud. På sine første blad maler han for oss begynnelsen, - ja før begynnelsen til **alt**.

Kristus er før begynnelsen. Han er på jorden før alle andre. «Han lekte på den vide jord», - før oss, fortelles det om ham på forunderlig vis i Ordspråkene. Han lekte og danset, ... gleden og friheten var på jorden, ... før vi andre kom til.

Han er i det ufattelige, mangfoldige og skjønne skaperverk, hvor Gud viser fram sine henders verk. Skaperverket gir tegn på hvordan Skaperen selv er.

Gud må være uendelig glad i det skjønne og vakre, det mangfoldige. Han er en ufattelig kunstner. Han «leker» seg med farger, former, toner, harmonier og klanger. - Og humoristisk, - fantasifull, - tenk på alle de «rare» skapninger som finnes, «pussige» planter og trær.

Han leker seg med lyset. Lar meteorene fare gjennom universet.

Og så skaper han menneskene.

Evangelisten Johannes forteller at Jesus var med ved skapelsens begynnelse. Treenigheten samtaler om dette; - fra Bibelens første blad; «La oss lage mennesker i vårt bilde, så de ligner oss.» (1. Mos. 1,26) Vi ble laget i bildet etter Kristus. Vi er av ham. Han var byggmester hos sin himmelske Far. (Ordsp 8, 30)

Så kommer han selv inn på jorden .

Ikke uventet.

Han er jo ventet!

Han er gjennom tidene blitt meldt av profetene. (Hebr. 1,1)

Det er blitt drømt om ham, Han er blitt lengtet etter, - sunget om; «Fanger skal bli fri, blinde seende, døve hører, - sultne mettes, - urettferdighet vendt til rettferdighet.»

En fredsfyrste!

Vi lengter enda etter dette.

Mange roper etter beskyttelse og befrielse.

Så kom han, Jesus Kristus.

Han kom julenatt for å ta skaperverket tilbake til Gud. Han vil ha sin skapning tilbake.

Da Gud hadde skapt alt, - og så at alt var godt, - da slo han korsets tegn over sitt skjønne skaperverk for første gang. På mystisk vis er korset risset inn i jorden og verden fra begynnelsen av. For Kristus var der alt. For i ham er alt blitt skapt. (Kol. 1, 16)

Denne katedralen er selv et eneste stort Guds tegn. Den er skaperverk formet i stein og fargerikt glass. «Stivnet» skaperverk. Her er søyler som er som trær, søylerekker som danner alleer, - her er blomster og blad, - her er soler og stjerner, - her er fugler og dyr, mennesker, - engler. Glassmaleriene flammer opp når Gud tenner lyset om morgenen og de forteller frodig og levende om Gud Fader, Kristus, Den hellige ånd og menneskene.

Vi er midt i dette skaperverket nå.

Som Gud slo korsets tegn over skaperverket,- er og korset risset inn i katedralens grunn, - korskirke som den er.

For Gud har gitt oss nok et tegn, - den korsfestede Kristus.

Høyt i katedralen finner vi den korsfestede Kristus, - over korbuen ser han ut over sitt skaperverk. Mon tro om evangelisten Johannes har gitt kunstneren inspirasjon?

For et vesentlig teologisk poeng hos evangelisten Johannes er at Jesus Kristus ble herliggjort på korset. Han ble *løftet opp på korset* som den seirende. Det er fullbrakt! (Joh 19,30). På korset skjedde seieren over døden og synden.

Fra korset skuer Kristus ut over verden, - til oss menneskene og all skapningen. Hans blikk søker hvert enkelt menneske på jord.

Kristus lider og dør for oss menneskene, og alt det skapte.

En korsfestet Gud, - sårbar, - ga alt i sin kjærlighet til oss.

Kristus, - den korsfestede, - gjør Gud troverdig for meg.

En Gud som selv tar det tyngste taket, som lar verdens lidelse og smerte ramme seg selv.

Han døde for oss, - fredsfyrsten.

Det ville være vanskelig for meg å ha tillit til en Gud som ikke selv går inn i det aller tyngste for oss skapningene.

Derfor er den korsfestede Kristus så viktig og troverdig i livet!

Og tegnet er løftet opp foran våre øyne her i katedralen, den korsfestede Kristus over korbuen.

Og, - dere i Vestskipet,- ser på det praktfulle og mektige sølvkrusifikset på korsalteret.

Vi skal i denne katedralen aldri være i tvil:

Kristus led for våre synders skyld.

Og, - Han er oppstått til nytt liv!

To tegn; barnet , - og korset!

Vi løper som barnet mot ham, den korsfestede og oppstandne, – inn i hans armer, - full av nåde og sannhet. (Joh. 1,14)

- til ære for Faderen og Sønnen og Den hellige ånd som var er og blir en sann Gud fra evighet til evighet. Amen